

vestnik

"MESSENGER" GLASILO ZVEZE SLOVENSkih DRUŠTEV V AVSTRALIJI

LETNIK XX, ŠTEV. 8

Registered for posting as a periodical — Category "B"

OKTOBER 1975

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
Postal address:
P.O. Box 83 — Caulfield, Vic., 3162
Telephone:
211-0314
Editor:
Marijan Peršič
Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.
Price — cena:
20c
Annual subscription — letno:
\$2.00

Svojega ne dajmo!

RADIO

Program za Jugoslovane v Melbournu

RADIO POSTAJA 3 EA

(Valovna dolžina 268m, 1120 kh)

Dnevno od 7—8h zjutraj in od 7—8h zvečer lahko slišite jugoslovanski program, ki je razdeljen na sledeč način:

Ponedeljek zvečer in torek zjutraj — Slovenci izvajajo jugoslovanski program.
Torek zvečer in sreda zjutraj — Bosanci in Hercegovci — Jugoprogram
Sreda zvečer in četrtek zjutraj — Črnogorci izvajajo jugoslovanski program.
Četrtek zvečer in petek zjutraj — Makedonci imajo besedo — Jugoprogram.
Petek zvečer in sobota zjutraj — Hrvati za svoje rojake iz Jugoslavije.
Sobota zvečer in nedelja zjutraj — Srbski program za Jugoslovane.
Nedelja zvečer in ponedeljek zjutraj — Jugoslovanski program — nastopajo vsi skupaj.

Za Jugoslovane v Sydneyu
RADIO POSTAJA 2 EA

Vsakodnevni program zvečer od 7—8h in zjutraj od 7—8h.

Vsak večerni program se ponavlja naslednje jutro. Vrstijo se 4 oddaje na jugoslovanskem programu: srbska, slovenska, makedonska, hrvatska, zopet srbska itd.

Večerne oddaje so se se pričele 15. oktobra z makedonskim programom.

V taki obliki so "NOVOSTI", tednik na srbohrvatskem jeziku, objavile program radio postaj 3EA in 2EA v svoji številki 15.10.1975.

Iz te objave je jasno razvidno, da med obema mestoma obstoji razlika v času dodeljenemu za Slovence.

Vprašujemo se zakaj in na kakšni podlagi.

Ne samo to, da je Slovincem v Melbournu dodeljena samo ena ura na vsakih sedem, medtem ko pridejo rojaki v Sydneyo na vrsto vsako četrto uro. Še več! Kot slišimo se vrši pritisk na sestavljalce slovenskega programa, da naj v uri slovenske oddaje še povečajo čas za pesmi in glasbo z neslovenskih področij Jugoslavije.

Slovenska družina v Melbournu je z velikim zadovoljstvom sprejela možnost, da posluša svoj jezik, svoje melodije preko radijskih valov. Zavedali smo se, da nam bo na ta način zelo olajšano obdržati medsebojno zvezo, obveščavati našo javnost o naših zadevah ter v skromnih možnostih tudi ohranjati naše etične posebnosti in dediščino. Zato so predstavniki S.D.M. od vseh početkov poskušali ter deloma celo uspevali, da ublažijo različnost pogledov skupin in skupinic priseljenih iz drugih delov Jugoslavije, tako, da bi lahko nastopali skupaj, pa vendar samostojno vsak v svojem času.

Ko je pričela z odajami postaja 3EA smo z zadoščenjem ugotovili, da bo najbrže prednost te postaje, da bo dala tudi najmanjši etnični skupini enake možnosti kot številčno močnejšim.

Slovenci smo bili dosedaj v glavnem zadovoljni s svojimi oddajami. Nismo dvomili, da se bo s časom njih kakovost samo izboljšala. Zato smo toliko bolj razočarani, ko slišimo, da jih bomo nemara izgubili s tem, da bomo utopljeni v mešanico, v kateri bo naša indentiteta izginila. Še bolj smo razočarani nad tem, da ta pritisk ne izvira toliko s strani vodstva radio postaje, kolikor od zastopnikov ostalih grup iz Jugoslavije.

Ogromna večina Slovencev nima ničesar proti temu, da so naše oddaje v sklopu jugoslovanskih, kakor nima prav nič proti temu, da je Slovenija sestavni del Jugoslavije. Toda v sklopu teh jugoslovanskih oddaj zahtevamo svojo samostojno uro s svojim programom. Prav tako kot je Slovenija zasebna država v Jugoslaviji, s svojo ustavo, svojim ustanovami in zakoni.

Za to pravico se bomo potegovali povsod in ob vsakem času; vedno in vsi skupaj, pa naj prihajamo s tega ali onega kraja, s tega ali onega sloja, od tega ali onega društva. In če je med nami kdorkoli, ki bi nam te pravice hotel prikrajšati potem naj se zaveda, da dela proti interesom slovenske etnične skupine v Avstraliji in tudi proti interesom Slovencev na splošno.

Naše zahteve za samostojno slovensko radijsko uro v okviru oddaje za priseljence iz Jugoslavije niso prav nič prevelike in če jih bomo znali na pravičen način predočiti merodajnim osebnostim bodo ti morali to uvideti.

Ta naša zahteva ni sebičnost, kajti ničesar ne odtégujemo drugim, ničesar od njih nočemo, toda svojega ne dajmo!

IZROČILO

Prelep in klen izraz imamo Slovenci namesto tujke, ki jo tolikokrat slišimo: Tradicija — po naše izročilo.

"Goslač na strehi" (Fiddler on the Roof), opereta, ki ponazoruje težave ljudi judovske vere pod carsko Rusijo prične s popevko "Tradition". Besedilo te pesmi nam pove čemu se ima judovska rasa zahvaliti, da kljub vsem preganjanjem in uničevanju še obstoja.

Čemu se imajo zahvaliti? V glavnem nepopustljivi ohranitvi svojih tradicij, svojim svojskim običajem, navadam in zakonom, katere so uspeli obdržati skozi tisočletja. Vse od Abrahama naprej so jim izročilo, ki se je bogatilo iz roda v rod ohranjali njih preroki in vladarji, pismouki in svečeniki, očetje in matere.

Naše slovensko izročilo je uborno v primeri z judovskim in z iročili mnogih drugih narodov. Usoda je vrgla naš narod na ozemlje, kjer je bil stiskan od severa in juga, tako da je z največjo težavo ohranil vsaj tisto, kar mu je bistveno: svoj jezik, svojo pesem, svoje navade.

Naše izročilo ne govori o nepozabnih bitkah, mogočnih vladarjih, zmagovalnih vojskovodjih, o vplivnih zakonodajalcih. Vojvodski prestol pri Gospe-sveti, obzidane cerkvice iz časa turških vpadov in tragični konec kmečkih puntov so edine točke, ki nam svetijo iz davnine. Šele prav počasi smo pričelkom preteklega stoletja pričeli zavedati, da smo narod in šele od leta 1848, ko smo to prvič javno povedali, lahko govorimo o časovnih mejnikih naših narodnostnih borb.

En tak mejnik, ki mora za vedno ostati v spominu vseh Slovencev je 29. oktober 1918. To je dan, ko je bila v Ljubljani razglašena svoboda in neodvisnost slovenskega naroda, ko je bila imenovana prva slovenska narodna vlada, s predsednikom dr. Pogačnikom in dvanajstimi poverjeniki.

Na žalost ta datum nikoli ni prejemal priznanja, ki bi ga zaslužil, čeprav so dogodki tega dne rojstvo za prvo in neposredno tudi za drugo Jugoslavijo. V prvi Jugoslaviji se je moral umakniti dnevu takozvanega Zedinjenja na 1. decembra, druga Jugoslavija pa tudi le slavi dogodke, ki so v tesni zvezi z njenim nastankom. V današnji razdvojitvi mišljenj in gledanj med Slovenci ena stran 29. oktober več ali manj zanika, druga pa njegovo proslavljanje izrablja vse preveč za svoje stališče do nasprotnega tabora.

Čas je že, da vsi postavimo vrednost tega datuma v pravo perspektivo; objektivno ne glede na svoje ideološke ali klikarske interese. Le tako bomo lahko njegovo pomembnost in zasluge borbe in borcev, ki so nam ga omogočili dali v izročilo, ki se bo prenašalo med Slovenci iz roda v rod.

To smo dolžni našim prednikom, kakor tudi našim zanamcem. To smo dolžni obstoju slovenskega naroda.

LIKOF

V nedeljo 9. novembra, s pričetkom ob 1. popoldne bomo imeli "Likof" na slovenski zemlji v Elthamu. Proslavili bomo dograditev doma do takega stanja, ki na bo omogočalo njegovo uporabo.

Imeli bomo za to priliko majhno svečanost, ki se bo pričela ob 2h popoldne.

Po svečanosti bomo imeli ogled razstave ročnih del, peciva in poskušanje slovenskih vin. Razglasili bomo zmagovalce pri tekmovanju za najboljše pecivo ter pokazali najnovejši razvoj pri ureditvi naših športnih igrišč.

Na razpolago bo nova kuhinja z odlično hrano — proti večeru se bo tudi zaplesalo.

Vabljeni ste vsi. Vstop za člane SDM bo brezplačen, za nečlane pa po dolar na osebo.

V soboto pred občnim zborom SDM, to je 15. nove. popoldne so vsi člani S.D.M. vabljeni **NA BARECUE PİKNIK IN DOMAČE VESELJE**. Tokrat **vstop nečlanom ne bo dovoljen**.

KAR STORIŠ ZA SE, TO ŽE S TABO IZGINE,
KAR STORIŠ ZA NAROD, OSTANE VSELEJ;
DONESI LE KAMEN ZA VZGRADBO OČINE,
A RASLA NAPREJ NA PODLAGI BO TEJ.

Naši biseri

POPOTNIK S HRIBA DOLI PRIDE...

In tokrat se mu mudi, zato bo današnji dopis krajši, toda upam jedrnati. Predvsem bi rad povedal, da so delavci in seveda delavke tako pridni, da jih je kar veselje gledati ko vihtijo kladiva in lopate ter skoraj očitno postavljajo, ne gradove v oblaki, ampak resnično čudovito poslopje, DOM nam vsem — Slovencem.

Vsako nedeljo se človeku razveseli srce, ko nas ta marljiva delavska sila preseneti s tem ali drugim dodatkom na našem gričku. Sanitetna dela so zahtevala veliko ur trdega napora, pa so skoraj že opravljena, ploščice se že lepo lesketaju na zidovih teh tako važnih prostorov. Železno ogrodje notranjemu stopnišču je povzročalo velike skrbi in težave našim varilcem, vendar tudi s tem delom hitro nadaljuje. Veliko lesenega ogrodja notranjega dela stavbe je tudi v poteku in skoraj končanega. Momentalno so v delu priprave za oder v dvorani prvega nadstropja in ograjevanje spodnjega dela poslopja.

Pred kratkim je bil izravnani prostor za parkiranje in košarkarsko igrišče, kar je dalo naši mladini pobudo za tesnejše sodelovanje in so v ta namen sestavili svoj pododbor — želimo jim lepe uspehe.

Ob zaključku bi se še rad povedal, nekaj novic iz najaktivnejše sekcije Elthama in sicer balinarjev. Piknik, ki se je vršil v nedeljo 21. septembra t.l. v Eltham-u je bil moralno in finančno zelo uspešen, saj je to pokazala velika množica, ki je bila prisotna tega dne. Blagajna je pokazala, da je bil čisti dobiček tega piknika kar \$717.00, kar je zelo zadovoljiva vsota v vsakem primeru, in lep dokaz vstrajnemu delu balinarjev in navijačev, ter seveda ženske sekcije. Vodja balinarskega odseka, Branko Žele mi je pa tudi naročil, da naj napišem njegovo zahvalo vsem vam, ki ste kakorkoli pripomogli k uspehu tega veselega dne.

Prihodnjič kaj več,
POPOTNIK

PREDSTAVLJAMO VAM ODBORNIKA S.D. SYDNEY:

JOŽE PETRIČ

Danes vam predstavljamo podpredsednika Društva g. Jožeta Petriča ki je v odboru že 4. leta. Eno leto in pol je Društvo vodil kot predsednik, letos pred občnim zborom se mu izteka funkcija podpredsednika. Skromen kot je pa pravi, da on sploh ne mara takih "funkcij", pa ne zato ker so zahtevne in odgovorne, pač pa, ker raje poprime za delo tam kjer je potreba in ne, da svojim prijateljem, ostalim odbornikom naroča; ti moraš storiti to in to...

Jožeta dobro poznamo kot veselega, duhovitega fanta, ki si rad zapoje in obenem trdi, da sploh nima posluha (verjetno zato, ker se boji pevskih vaj, ki so vsak petek in on nima časa zanje!). A kakor hitro sede v avto, si zapoje in ne vem, če ne preprav tudi potnikom v avtobusih, ki jih vozi. Bil bi res špas! Jože pravi, raje kot v najboljši luksuzni klub, grem na našo "farmo" in na vprašanje zakaj, odgovori vedno enako; tam so sami "fejst fantje" in Jože se tam najbolj znajde. Če ravno ne dela, kar je redke slučaj, se zapodi na balinišča in ga žena ves dan ne vidi, ali pa igra biljard in še raje karte, kar mu žena

vedno "naprej meče", češ da vedno izgubi. Jože pa: "Ja saj se ne igra za zmago, ampak zato da se igra..." Tak je in tak bo ostal in kdo bi želel Petriča videti drugače, kot za šalo navitega. In dobro srce ima fant, ni rojaka med nami, ki bi Jožeta zaman prosil pomoči, posebno radi ga imajo tisti, ki so kot novodošli v Avstraliji hvaležni, ko jim je našel prvo službo, ali stanovanje, ter jih vozil k zdravniku in po raznih uradih. Takih ljudi je danes, ko vsak drvi za lastnim zaslužkom, med nami žal malo, zato ljudje često potožijo: ni več pravega prijateljstva, z lučjo lahko iščem dobrega prijatelja... Jože pa ima med nami mnogo prijateljev! Recept za dobro sožitje med ljudmi je: kakršen si ti z ljudmi, takšni so oni do tebe! Vse na Jožetu je preprosto, je kakor odprta knjiga preproste ljudske modrosti. Da bi le imeli več takšnih fantov, z lahkoto bi jih zamenjal za tiste napiflane "učenjake", ki jih je med nami vse preveč in tako učeno govore, dejansko z delom pa nič ne store. Kaj bi torej z njimi. Jože naj bo za vzgled!

V nedeljo dne 26. oktobra je Slovensko Društvo v Geelongu odprlo svoj novi dom.

Ob tej priliki gredo našim rojakom v Geelongu naše iskrene čestitke.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

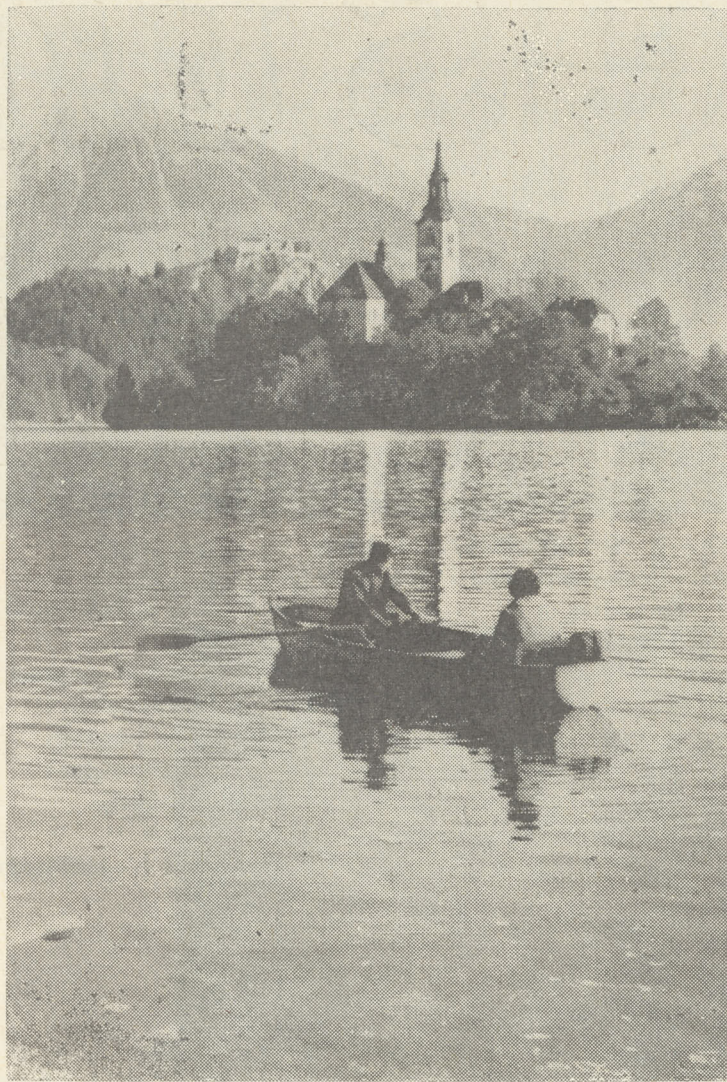
**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 311 8343

Lastnika: Jaka in Jim Korošec

Svoji k svojim!

OTOK
BLEŠKI
KINČ
NEBEŠKI

Redki so koščki zemlje, ki so tako bogato obdarjeni z lepotami in v katere je človek s tako prefinjeno roko zapisal svoja umetniška nagnjenja ter oboje posrečeno povezal Stvarniku v čast, kot je ped suhe zemlje v jezeru pod Julijci, kamor se je zatekel Prešernov Črtomir: "Tje na otok z valovami obdani, v današnjih dnevih božjo pot Marije". Kdo ne pozna Blejskega otoka! Danes ve zanj predvsem izletnik-turist, do nedavnega pa so se na njem zbirali romarji, saj je bilo svetišče na otoku ena najstarejših slovenskih božjih poti.

Izkopavanja, ki so jih pred leti opravili strokovnjaki za srednjeveško in romansko arhitekturo, so potrdila, da sega nepretrgana stavbena dejavnost na otoku več kot celo tisočletjo nazaj, prav v otroško dobo slovenskega krščanstva. Pokazala so izredno razgibanost verskega življenja v tem kraju: pod sedanjo cerkvijo so našli sledovke kar petih starejših cerkva.

Prva cerkvica "s podkvasto zidano apsido ter ladjo z leseno nadgradnjo, ki bi bila v taki izvedbi v vsej Evropi edinstvena", sega celo v konec 8. ali vsaj v začetek 9. stoletja. Spomnimo se ob tem, da je prve cerkve na Koroškem postavil sv. Modest okoli leta 760; po velikem uporuh poganske stranke po Hotimirovi smrti okoli leta 770 med Slovenci nekaj časa ni bilo duhovnikov, po letu 775 pa je krščanstvo zaživelo v miru in se naglo širilo. V obdobje tega rascveta spada prvo svetišče na otoku.

Že v 10. stoletju je prvi sledila nekoliko daljša enoladijska cerkvica, tej pa v naslednjih sto letih dvoladijska romanska, ki jo povezujejo z darilno listino iz leta 1004, s katero kralj Henrik II. podeljuje briksenškemu škofu Albuinu in njegovim naslednikom "svoje posestvo z vsemi pritliklami na Bledu v Krajnski pokrajini".

Ni moč natančno ugotoviti, kdaj je otoška Marijina cerkev zaslovela kot

božja pot. Prezidave in povečave v zgodnjem srednjem veku pa nedvomno pričajo, da so jo že kmalu obiskovali številni romarji. Ob koncu 12. stoletja so jo spet morali povečati. Pridobila je še eno ladjo. Po predelavah v 15. stoletju je iz romanske nastala gotska cerkev, že peta po vrsti, ki jo je leta 1465 posvetil prvi ljubljanski škof Žiga Lamberg. Sedanja oblika je dobila cerkev po temeljitih predelavah v baročni dobi.

Marijino svetišče na Blejskem otoku je privabljal romarje ne le z Gorenjske, ampak tudi iz drugih krajev. S Koroške in iz Furlanije so navadno prihajali v procesijah. Prvi večji romarski shod je bil na šesto nedeljo po veliki noči, potem pa so se vrstili do praznika sv. Mihaela. Zelo veliko vernikov se je zbralo na otoku posebno na mali šmaren ter na praznike sv. Ane, sv. Mihaela in sv. Blaža, katerim so posvečeni stranski oltarji. Za romarje je skrbelo več duhovnikov. Vse do leta 1842, ko je otoška cerkev dokončno prišla pod ljubljansko škofijo, so dušne pastirje imenovali škofje iz Briksna.

Božja pot na otoku je skoraj popolnoma zamrla v letih 1560—1590. Takrat se je po blejski okolici naglo širil protestantizem, ostro usmerjen proti romanjem. Odločen poseg zemljiškega gospodarja, briksenškega škofa, je spet utrdil katoliško vero in široko odprl vrata Marijinega svetišča. V času francoske okupacije so Blejci pokazali, kaj jim otok pomeni. Odločno so se postavili po robu Francozom, ko so le-te zamikale dragocenosti romarske cerkve.

Od leta 1948 je cerkev na Blejskem otoku podržavljena. Urejena je kot muzej in se uvršča v vrhunske spomenike slovenske umetnosti.

(Družina)

Kobalova družina je nam v Sydneyu zelo znana, posebno Vinko Kobal, ki je nekaj let bil v odboru Društva. Njegovega brata Ivana, pa smo do zdaj poznali bolj kot pevca in rednega obiskovalca našega hribočka. Skromen gospod, Ivan Kobaj, nas je pred kratkim vse presenetil z vestjo, da je od Literature Board, kamor je poslal v oceno svoj rokopis knjige, prejel 1000 dolarjev za "korajžo", da bi s pisanjem knjige nadaljeval, ter jo tudi izdal.

Kdo je kdaj v gospodu Kobalu videl pisatelja in pesnika? Skoraj nihče v Sydneyu ni vedel, da njegovo budno oko vse opazuje in njegova roka beleži. Skromen kot je, ni nikoli pripovedoval o svojem pisanju, pa tudi objavljajl je malo. Zato nas je vest toliko bolj presenetila, ter vse tudi razveselila. Kdo ve koliko skritih talentov je še med nami?

Obsežna knjiga g. Kobala bo kmalu na knjižnem trgu, seveda v angleščini, o vsebini le na kratko: opisuje vsakdanje življenje emigrantov, ki so v Snowy Mountains našli odskočno desko v novo življenje v Avstraliji, ki je odprla vrata brez razlike vsem, ki so prihajali z novim upanjem iz razdejane Evrope. Knjiga je predvsem namenjena vsem tistim, ki so delali na Snowy Mountain, kakor tudi ostalim emigrantom, ter naši mladini, ki tako težko razume, kako trjnavo pot življenja v Avstraliji so kot novodošli ubrali njihovi starši pred 25. leti.

To bo prva knjiga Slovenca, ki bo izšla na avstralskem knjižnem trgu!

G. Kobal, naše iskrene čestitke in ne pozabite na materin jezik, ter se oglasite s kakim prispevkom tudi v našem "Vestniku". . . Za danes objavljamo njegovo pesem: "Moja misel".

Danica

MOJA MISEL

Neslišno sem jokal, pa nisem umel, kaj muči, kaj tare mi dušo.
V grozote, v nesmisel vojska sem strmel, prijatelj zavidal pod rušo.

Pa tega srce mi ni dalo storit', da utonil bi v mlaki brezupa; za majhen moj narod zagledal sem svit, naš cilj: Ne sovraštva! Ne strupa!

"A kaj se boš šalil, prijatelj! Sto let Slovencem ni dosti za spravo! Poberi kopita, poslušaj nasvet. Če čakaš na mir, ne bo zdravo!"

"Pa vendar sto let ne bo zdravo da spim; srebrne pojo jubileje... Poslušaj, rojak: jaz vsem srečo želim, pa nisem brez skromne ideje.

Kaj praviš na to, če le sklenemo mir? Pozabimo — zdravju na zdravje! Odpira se čas, ki brsti brez ovir! Pridružimo v novo se slavje."

Ivan Kobal

NOVO PRI S.D.M.

KULTURNA SEKCIJA

se je podala v priprave dveh del Slovenske Dramske umetnosti in tokrat z resnično konkurenco ali pa morebiti liberacijo obeh spolo. Izgleda, da ima režiser ključno sodnika v rokah, in sem prepričana bo to pravilna sodba, saj so nam režiserska dela g. Ivana Valenčiča v preteklosti dostikrat pričala njegove umetniške sposobnosti.

Igre so namreč dve enodejanski burki, ki se vršijo v prvem četrtletju tega stoletja. "SAODELICO KAVE" predstavlja ženska sekcija, medtem ko nam bodo "PREPIRLJIVO SOSEDO" prikazali naši gospodje. Imena in vloge lahko vidite v povabilu. Upam, da bosta ti šaljivi enodejanki v veselo razvedrilo in kazipot na delo dramskega in umetniškega polja.

MLADINSKA SEKCIJA

je imela svoj prvi sestanek v nedeljo, dvanajstega oktobra v Eltham-u. Sestavili so si svoj pododbor s štirimi zastopniki in sicer: Edi Zorzut, Kevin Hervatin, Anne Mandelj in Dorothy Dolenc. Zapisnikar je Marija Mandelj, Medtem, ko jih bo zastopal Maks Hartman jnr. pri odboru S.D.M. Kot prvo nalogo so si zadali ureditev sedaj že izravnane košarkaskega igrišča ter objavili so pomoč pri likofu. Poročila njih aktivnosti bodo redno podajati sami v VESTNIKU mi jim pa želimo veselo bodočnost.

Helena.

NAŠE PRVO TEKMOVANJE

Prvo tekmovanje v balinanju v Horsley Parku je bilo zadnje nedeljo v avgustu. Fantje so dolgo trenirali na vseh štirih stazah in komaj čakali na prvo "ta za resno" tekmovanje. Ekipa; Laznik, Čebokli, Kodrič, je igrala proti ekipi; Tomšič, Cetin in Bogataj. Za sodnika pa so fantje kar sami izbrali g. Vinka Ovijača. Čeravno vsi vemo da bi pri sleherni tekmi posebno na športnem polju, moralo biti važno SODELOVANJE in ne zmaga, smo vsi vendarle težko čakali na izid tekmovanja, kajti zmagovalce so čakali prelepi pokali, ki nosijo spominsko ime po Stanku Blovdku, slovenskem športniku. Zmagala je ekipa g. Bogataja in fantje so silno ponosno prikorakali na oder,

ko jim je po očetovski proslavi predsednik društva g. Dušan Lajovic, pokale podelil in jim v imenu vseh navzočih iskreno čestital.

Odborniki obljublajo, da bo prihodnje športno tekmovanje v balinanju še zanimivejše, kajti takrat se bodo v spretnosti pomerila dekleta in žene. Prijave za to tekmovanje sprejema že zdaj Ga. Marica Ovijač ki že zdaj, naj vam na uho povem, pridno trenira. Fantje in možje pa obljublajo, da bodo prišli "navijati", ter držat pest, da jim balinišča v visokih petah na čevljih slučajno čisto ne preorjemo... Naj se le norčujejo na naš račun, me se bomo že pripravile in tudi upoštevale pravila, mar ne? Zmagovalke čakajo lepi pokali. Prijavite se čimpreje! Prosite za podrobnejše informacije v Horsley Parku!

FOLKLORA

Vsako prvo in tretjo nedeljo ob priliki mladinskih razvedrilnih popoldnevov bi gospa Dragica Gelt po želji poučevala folklorne motive. Upamo da bodo mame pripeljale svoje malčke in po možnosti mladino.

Istočasno Vam sporočamo da je Inge Kordeš pripravljena organizirati "malo atletiko" zaotroke ob nedeljah popoldne v Eltham-u. Mislim, da je ta ponudba hvalevredna in upam da boste dali svojim otrokom pobudo da se prijavijo — ali jih prijavite vi, dežurnim v koči.

Helena.

ZAHVALA

Upokojemcem za njihov trud ob zbiranju denarja na svojih rednih sestankih. Člani tega odseka so se resnično potrudili, da postanejo del Slovenskega Središča moralno in ravno tako finančno, saj so zopet darovali preko sedemsto dolarjev S.D.M. za nabavo kuhinjskih potrebščin. Mislim, da nam ni žal prisostvovati pri njih malih zbirkah kot n. pr. loterija ob priliki upokojemskih sestankov. Dobitki so predvsem delo in dar te upokojemске družine in je zato ta nabrana vsota vsaj v mojem smislu veliko bolj vredna kot nakazanih skoraj \$800,00 Naša tisočera hvala in še na mnoga uspešna in vesela leta naši upokojemski družini.

Helena.

ODMEVI

Letošnje leto je polno slavnostnih obletnic in jubilejev, tudi naš "VESTNIK" je zaokrožil 20. letnico izhajanja, torej dobo vredno omenbe in odziva. Sydneyčani čestitamo Vestniku, ki se je izvil iz plenice ter zakorakal, no ne ravno kot dojenček, še vedno pa kot nedorasel otrok, med nas po vsej Avstraliji z novo nalogo in poslanstvom; da nas seznanja z društvenim delom in dejavnostmi vseh klubov i društev, ki so včlanjeni v Zvezi. Tako naj bi bilo? Kot vidimo in beremo pa ni. Canberra ne izdaja več samostojnega klubskega glasila, ki je občasno ciklostilno izhajal, ne pošilja pa svojih prispevkov niti v Vestnik. Enako Adelaide in Brisbane. V Vestniku torej, ki je glasilo Zveze je zastopan le Sydney in Melbourne. Rada bi vedela zakaj je tako, zakaj klubi širom Avstralije ne razvesele svojih članov z obvestili tudi

iz njihovega kraja. Dogovorjeno je bilo, da bo Vestnik poiskusno izhajal eno leto, v službi Zveze . . . Mislim da bi interesi nas vseh morali biti: postaviti Vestnik na zdrave mlade noge in mu pisati ne samo 20. pač tudi 25. letnico in še več. To pa seveda ni odvisno le od sedanjega urednika g. Peršiča, ki na naše prispevke iz vseh mest potrpežljivo čaka in prosi, pa ne dočaka. Kot da se v Canberri nič ne dogaja, kot da v Adelaidi vsi spijo, da so v Brisbanu vsi pomrli . . .

Podarimo Vestniku za 20. rojstni dan, šopek našega skupnega sodelovanja. Vestnik je zdaj vendar naš. V naših domovih bo še bolj dobrodošel, če bo prestrejši in res služil svojemu namenu.

Srečno Vestnik!

(Danica)

"OČE JE STEBER SLOVENSKE DRUŽINE"

Nastopajoča mladina na očetovski proslavi v Horsley Parku — Sydney 7.9.75.

Ta napis je poživil naš oder na prostem, v nedeljo 7. septembra, na slovenski zemlji v Horsley Parku, ko smo na piknik in proslavo povabili naše slovenske očete. Želeli smo jim pripraviti, res lep piknik in še lepšo proslavo. Že pri vohu na našo zemljo sta dve smejoči se dekleti stali v narodnih nošah, ter očetom pripenjali rdeče nageljne, jim čestitali za praznik ter zaželeli prijetno popoldne med nami.

Očetovska proslava se je tokrat začela brez zamude, ob treh popoldne. Prva je nastopila Juditka Bavčar z gospodom Koželjem, recitirala sta Župančičevo; "Ciciban poslušaj očetovo uro". Za njima je nastopil najmlajši Richard Laznik, ki se je res izkazal za "korenjačka", saj na odru ni zajokal, kakor na zadnji vaji, ter je res ljubko povedal pesmico "Naš dedek". Očeta "Pri malici" je v pesmi opisala Andrejka Sodja, očka, ki je "Dimnikar", pa Zdenka Joželj. Žalostno pesem Dragotina Ketteja "Na očetovem grobu", pa je recitirala Olga Gomboč z namenom, da smo se spomnili tudi vseh tistih očetov, ki so prezgodaj odšli od nas... Irenca Tomšič in Mark Stare pa sta predstavila svoja očka. Ivan Koželj in Danica Petrič sta recitirala Prešernovo "O železni cesti", Andrijan Tomšič je očkom zaigral na kitaro, Iztok Nurzdorfer pa na vijolino, Irena in Olgica Kužnik sta ljubko zapeli. recitirali pa so še; Bogdan in Mirjam Bavčar, Danica Grželj, Judina Šajn, Lucija Laznik in Irenca Tomšič.

Podpredsednik Društva g. Jože Petrič je v pozdravnem govoru očetom čestital v imenu Društva, na koncu proslave pa je predsednik Društva g. Dušan Lajovic, trem očetom, zmagovalcem v balinanju podelil lične pokale, ter jim prisrčno čestital.

Proslava je časovno trajala približno eno uro in so rojaki še kar zbrano sledili programu, ter otroke nagradili s ploskanjem. Tudi je bilo marsikoga slišati; "tako lepega programa pa že dolgo nismo imeli, ter videli toliko narodnih noš..." Otroke sta učili in pripravili Marija Kadiš in Danica Petrič.

Po proslavi pa so Šernekovi fantje, tako živahno zaigrali za ples, da so se pari vrteli še pozno v noč.

Za organizacijo piknika sta poskbela Gizela in Herman Šarkan. Bila sta res srečna, ko sta pri večernem pregledu "pogruntala", da ni zmanjkalo niti čevapčičev, niti ostale hrane in je v društveni blagajni kar prijetno zvenketalo.

Manj srečna sta bila naslednji dan, ko sta pospravljala oder in dvorano, poribala in očistila res sleherni kotiček v hiši in zunaj Seveda sta tudi tokrat imela pomočnike, a je le-res, da je prijetneje biti na pikniku, kot pa pospravljati. Kakorkoli že, toliko rojakov, kot se je v Horsley Parku zbralo v nedeljo, 7. sep. ni bilo že dolgo prej. Splačalo se je potruditi in vsaj delno zadovoljiti vse, predvsem pa očete, saj je bil dan namenjen predvsem njim.

Danica

Drobtinice iz Sydneya

V četrtek, 18. septembra se je s 6. mesečnih počitnic v domovini vrnila med nas v Sydney s. Mirjam Horvat, ki je v domovini, svojem rojstnem kraju, 7. sep. opravila večne zaobljube. Rojaki v Sydneyu ji čestitamo, ter ji kličemo; dobrodošla nazaj med nas!

*

Nam vsem v Sydneyu znana gospa Zofija Brkovec, ki je čestokrat vidimo v društveni kuhinji, praznuje v oktobru svoj (?) rojstni dan. Koliko bo stara, ter kje in s kom bo praznovala pa skromna gospa noče povedati. Iskreno ji čestitajo vsi njeni prijatelji, odborniki Društva (ki se ji ob tej priliki tudi iskreno zahvaljujejo za vso pomoč pri društvu) ter njeni domači. Predvsem Zofki želimo zdravja, ki ji prav rado ponagaja.

*

Godec Mirku in njegovi ženi iskreno čestitamo ob "nakupu" sina — prvorojenca! Mladi družinici želimo vse lepo! Tudi zvesti član našega Društva, g. JOŽE POHLEN, v tem mesecu praznuje rojstni dan. Vabimo ga na praznovanje med nas v Horsley Park, kjer kot pravi, mu ni nikoli dolgčas.

*

Janez in Helena GERIČ vsa zarita v velikem pričakovanju naraščaja. Ker vsi vemo za njuno žalost ob prvi izgubi otroka, upamo z njima, da bo tokrat šlo vse po sreči in da bosta mlada mamica in otrok zdrava, očka pa vesel!!!

*

G. Alfred BREŽNIK je za prostore našega novega doma podaril zelo lepo preprogo z društvenim grbom, ki jo bomo ob otvoritvi obesili na steno. Preproga je zelo dragoceno ročno delo in sta jo skupno kupila in Društvu podarila g. Brežnik in g. Ferfolja.

*

G. Vinko OVIJAČ prosi vse člane Društva, da še pred občnim zborom, ki bo v oktobru plačajo članarino za leto 75/76 sicer se ne bodo mogli udeležiti volitev novega društvenega odbora. Članarino lahko poravnate tudi po pošti ali pri kateremkoli odborniku. Prosimo pohitite!

*

Vsem tistim, ki so že darovali v naš gradbeni fond in tistim, ki še bodo naj

povemo kako iznajdljivi znajo biti nekateri darovalci: G. Dane Brkovec je imel pred svojo hišo zelo lep bor, a žal s premočnimi koreninami, ki so spodjedale temelje hiše in bor je moral pasti pod težo sekire. Iznajdljivi g. Brkovec je v Horsley Parku oznanil; potrebujem tri močne fante, da posekajo bor, plačam 50 dolarjev! In jih je našel, bor je padel, denar pa so fantje prinesli za gradbeni fond. "Če je moral moj lep bor pasti", pravi Dane, "naj vsaj naš dom čimprej zraste!" Ta akcija je vredna posnemanja!

*

Letni BALL našega Društva, 26.9. je tudi letos zelo lepo uspel. Imeli smo čast v svoji sredi pozdraviti častne goste in se tudi priliko naplesati ob dobri glasbi. Organizatorici bala Gl. Menart čestitamo in se ji zahvaljujemo.

*

Na radiu 2EA lahko slišite oddaje v slovenščini vsake 4 dni od 7-8 ure zvečer, s ponovitvijo naslednje jutro ob istih urah. Oddaje snemane direktno poslušajo rojaki v Sydneyu že od 2. septembra, ter so z njimi zadovoljni. Vsem urednikom slovenskih oddaj ki se trudijo ustreči vsem ukusom in željam poslušalcev, čestitamo ter se jim za trud in požrtvovalnost zahvaljujemo. Obenem pa vsi držimo pesti, da bi oddaje v slovenščini vsaj na vsake 4. dni ostale za vedno!

*

Sin pokojne Ane BERTONCELJ se zahvaljuje vsem rojakom za številno udeležbo na pogrebu, za šopke cvetja in sožalna pisma, kakor tudi za venec našega Društva. Zahvalo želi izreči tudi gospa JEŽ ZDENKA, ki je hvaležna vsem, ki so njenega MIHIJA (starega komaj 34. let!) spremili na zadnji poti, ter ji pomagali v stiski!

STE PORAVNALI ČLANARINO?

Jugoslovanska turistična agencija
THE SUNNY

ADRIATIC

VAM NUDI POMOČ NA NAŠEM JEZIKU GLEDE

- Rešavanja dokumentov za vas in vaše srodnike in prijatelje, katere želite pripeljati v Avstralijo.
- Nudimo vam potovanja po najugodnejših cenah z JAT-om ali katerokoli drugo letalsko in pomorsko družbo.
- Denar ni problem — Potujte sedaj in odplačujte pozneje. Nudi vam kredit do \$5000.

Za vse ostale informacije se prosim obrnite na:

177 Collins Street, Melbourne — Tel. 63 7441, 63 7442

154A Victoria Street Footscray — Tel. 68 3708

ZAVIHALI SO ROKAVE

Kar dva popotnika imamo zdaj v "Vestniku" eden s hriba "gori", drugi pa "doli" tipka, jaz kot "potnica" bom pa "naravnost šla . . ." Smo ženske pač prebrisane sorte in znamo ubrati bližnjice, po avstralskih hribeh sploh, mar ne, nihče ne bo dvomil, da se da tudi naravnost na hrib priti.

Torej naravnost v Horsley Park sem šla, na slovenski hribček, na tisto našo opevano "farmo", kjer namesto krompirja, pšenice, koruze in še česa podobnega uspevajo le kranjske klobase (?). Torej "farma", ki je kakor paradiz. No, če še ni, pa še bo, ko bom "naravnost" v novi dom stopila. Ampak šalo na stran. Prišla, videla, zapisala . . . koga in kaj? Prijatelje, rojake, ki so v zadnjem mesecu zavihali roke in se izkazali za najbolj pridne pri skupnem delu v Horsley Parku. Najprej naj omenim vedno nasmejane brate ŠVEB, ki še nikoli niso odklonili pomoči če smo jih prosili. V zadnjem času smo jih krstili kar za kuharje, saj jih nedeljo za nedeljo najdeš za pečjo na prostem, kjer okrog njih vse diši po zrezkih in čevapčičih. Človek mora postati lačen, že ko jih zagleda. Hvala švebovi fantje, hvala za vaših šestero pridnih rok!

Albert VENE pa je raje "za šankom", pa ne zato, ker bi rad pil, pač pa zato, ker rojakom rad postreže s pijačo. Videli smo ga že tudi v čisto pravega natakarka oblečenega, v črni obleki in z metuljčkom in kdo bi dvomil, ob njegovi spretnosti, da tudi zares ni pravi natakarka. Tako spretno ti fant nese poln pladenj kozarcev in steklenic, pa še za kakšno deklico pogleda mimogrede. Pa nasmeje se ji, kakšno za šalo pove, se z njo zavrti, pa spet dela. O, Albert zna še vse kaj drugega kot streči gostom. Videli smo ga že tudi z vsemi mogočimi orodji v Horsley Parku in vse je spretno vrtel. Albert je dolgo bil tudi naj-

mlajši odbornik, a kot že rečeno, mlajši — pa priden za dva. Pa srčno dober je naš Albert. Za mladinski ples je skupaj nanosil liko stvari, pa ni predložil računa, bo za mladino in za naše Društvo rekel.

Zadnje čase v naši kuhinji čestimo med pomočnicami taudi g. Mileno Tomazin in go. Bebo B. kakor tudi go. Pavlo Zele. Vse si izkazale, da so dobre kuharice, pridne gospodinje. Namesto zahval naj jim povem, da smo bili vsi (ne njih, ampak njihovih dobrotnikov) dobre volje in da jim je kuhinja s razpolago.

Zelo pridna v zadnjem času je tudi gospa Marija Laznik, ki je kazala, da zna "čudežno" oprati vina polite prte, pa seveda tudi ku in peči. Pa tudi njen Toni je "fejst" fant in je rad prišel k skupnim akcijam, kakor tudi oba Gominška Staretova, Brkovecova, Bulovčeva, Čučeva, Sarkanova, Tomšičeva, Lačeva, Petričeva in Lucijan Kos, tako več na "farmi" kot doma. Ni pridnih rok je že, a nikoli jih ni več, zato, če si tudi ti "fejst fant" drži jih v žepih, ampak z nami sku zavihaj rokave, kajti ZARES LI JE IMETI DENAR, A BOJ SE, DENAR NE BO IMEL TEBE! prav razumete? Vsi delamo v službi za denar, a če je kje potreba, poseba, če gre za našo slovensko družino, a tem je lepo kaj storiti tudi brezplačno kajti dobro se nam v življenju vrne, kakor se tudi vse kar bližnji storiš slabo in grdega rado popl. Ti za DRUŠTVO, DRUŠTVO ZA

Torej prihodnjic, ko bom spet "naravnost" v Horsley Park prišla upam, da te srečam med pridnimi lavci. Boš videl, samo za zabavo, tudi še čas! In ne nazadnje spona: boš staro resnico, da je v slogi in

NEKROLOG

V Keilorju pri Melbourne so v preteklem mesecu pokopali Adolfa Vadnjala iz St. Albansa. Umril je 16. septembra po težki in dolgotrajni bolezni v 75 letu starosti.

Pokojni je bil eden začetnikov slovenskega društvenega gibanja v Melbourne, saj je bil predsednik pripravljalnega odbora za S.D.M. Kasneje se je oddaljil od društvenega življenja in se držal bolj sam zase.

Po rodu je bil iz Zagorja na Krasu, toda že kot študent je pribežal v Ljubljano, kjer je dovršil pravne študije. Bil je nato v državni upravni službi, dokler ni leta 1949 s svojo družino emigriral v Avstralijo.

Bil je mož klenega in neupogljivega značaja, ki mu je prinesel mnogo ugle da tudi pri mnogih, ki se z njegovo trdnostjo pogledov niso vedno strinjali.

*

Iz Slovenije je prišla vest, da je umrl profesor dr. Rudolf Kolarič. Pokojnik je poznan vsakomur, ki se je kdajkoli zanimal za pravilno slovenščino.

Že pred drugo svetovno vojno, ko je bil še profesor na 1. realni gimnaziji v Ljubljani je slovel kot izvedenec za slovenski jezik in mnogo starejših rojakov se bo še spominjalo njegove teden-ske ure na Radio Ljubljana: Slovenščina za Slovence.

Sodeloval je mnogo let pri sestavljanju Slovenskega pravopisa. Takoj po drugi svetovni vojni, radi svojih pogledov ni imel preveč rožnato, toda njegova izvedenost je kasneje premagala predsodke in ga postavila na mesto, ki mu bo pripadalo za vedno v zgodovini slovenskega slovstvo.

*

V soboto 18. oktobra je v 72 letu sta-

rosti po dolgoletni težki bolezni premilul Ivan Grabner, rojak iz Maribora.

Pokojnik, ki mu je zavratna bolezen že pred leti zahtevala eno nogo, je pred meseci utrpel lažjo možgansko kap in se od tedaj ni mogel več sam premikati.

Kot večina njegove generacije tudi njemu vojna vihra ni prizanesla in svoja najboljša leta je moral preživeti v nemškem ujetništvu. V letih po vojni je prišel k svoji hčerki v Avstralijo in si kasneje zgradil svoj novi domek v Bundoori.

Ko je bil še pri boljšem zdravju se je parkrat udeležil tudi sestankov naših upokojencev, kjer smo ga spoznali kot moža prijetnega in veselega značaja.

Pokopan je na slovenskem pokopališču v Keilorju.

*

Tone Kralj, umetnik-slikar je izdihnil 9. septembra v Kostanjevici na Dolenjskem.

Bil je eden najpoznanejših slovenskih slikarjev, nagrajenec Prešernove nagrade in Levstikove nagrade: kljub temu, da je vzelo precej časa predno so mu sedanje oblasti priznale to čast. Njegova glavna umetniška zapuščina je ostala na stenah številnih primorskih cerkva, katere je poslikal med obema vojnama.

Uvrstil pa se je med najboljše naše umetnike na vseh poljih likovne umetnosti: slikarstvu, rezbarstvu, grafiki, lesorezu in ilustraciji.

Bil je rojen leta 1900 v Dobropoljah na Dolenjskem. Gimnazijo je študiral v št. Vidu pri Ljubljani, umetnost pa kasneje v Pragi, Dunaju, Benetkah in Firencah.

Na območju Loga pod Mangartom se je pojavil medved in v enem samem dopoldnevu raztrgal 8 ovac. Člani lovske družine pod Mangartom so mu preprečili nadaljno morijo. 150 kg teško mrcino so položili na dlako, kot pravijo lovci.

Po 106 letih je to prvi uplenjeni medved na Bovškem. Znano je namreč, da je tedaj ranjeni medved odtrgal lovca Tožbarju spodnjo čeljust, da so ga potem morali pitati s tekočo hrano. Kljub temu je Tožbar živel še 22 let.

PODRAŽITEV ČASNIKOV

Cene slovenskih dnevnikov so se od 1. julija zvišale od 2 na 3 dinarje.

POLET Z ZMAJEM S KREDARICE

Ljubljanski študent Slavko Šorn letel 12 minut

Ljubljanski študent ekonomije 23-letni Slavko Šorn je poletel z zmajem s Kredarice. Letel je šez severno Triglavsko steno in pristal v dolini Vrat. V tej dolini mu je veter zapihal v hrbet in je izgubil višino, vendar je polet srečno končal.

Slavko Šorn, študira drugo leto ekonomijo v Ljubljani. Na vpračanje, zakaj se je odločil za tak skok, je povedal da skače z zmajem že več kot pol leta in da polet s Triglava ni zanj prvi skok z večje višine. Sodeloval je v Hoessenu na svetovnem prvenstvu

SLOVENSKA HIMNA

Na seji predsedstva in izvršnega odbora RK SZDL v Ljubljani so sklenili, da bo slovenska državna himna melodija pesmi Naprej zastava slave, vendar bo zanjo treba razpisati še natečaj za primerno besedilo.

POVEČANE CENE

Po predlogu odbora živinorejske poslovne skupnosti Slovenije naj bi se povišale cene za mlečne izdelke do 22 odstotkov. Perutinarji so zahtevali okrog 15 odstotkov. Cene na drobno naj bi se povečale za teletnino od 34 na 41.20 Din, za govedino prve vrste od 28.20 na 30.90 Din, za svijnino pa od 31.05 na 35.00 Di nza kg.

v skakanju z zmajem in se uvrstil na 117. mesto med 300 tekmovalcem. Zagotavlja, da so poleti z zmajem brez nevarnosti. Za dokaz si je izbral polet s Triglava.

Slavko Šorn pravi, da se ni težko naučiti leteti z zmajem. Poglavitno je, da se človek ne boji višine, da ima poprečno kondicijo in kolikor toliko spretne roke.

Svetovni rekord pri poletu z zmajem je 11 ur v primorskih krajih, v kontinentalnih pa 45 minut, ker so zračni tokovi neugodni.

NAPREDEK V SLOVENIJI

Slovenija je imela v letu 1974 zaposlenih 640.000 ljudi, to je 35 odstotkov prebivalstva. Njih zaslužek se je v tem letu dvignil za 2 odstotka.

V 10 letih od 1964 pa do 1974 se je po uradnih statističnih podatkih kupna moč povečala tako, da je n.pr. moški moral delati za 1 kg črnega kruha v letu 1964 celih 20 minut, a v letu 1974 samo 14 minut. Za kilo govedine 3 ure in 8 minut pred desetimi leti, danes samo 1 uro 56 minut. Par usnjenih moških čevljev je stal tedaj 20 ur in 48 minut dela, sedaj 18 ur. Električni štedilnik 216 ur in 38 minut, danes 138.

Uporaba električnih aparatov se je zelo razširila. 41 odstotkov družin je leta 1964 imelo električne hladilnike, danes jih ima 70 odstotkov. Razmerje avtomatičnih pralnih strojev se je dvignilo od 36 na 70 odstotkov, avtomobilov od 18 na 33 odstotke.

Osebni dohodki so se dvigali za 75% počasneje kot produkcija v zadnjih treh letih.

Brezposlenosti skoro ni, saj se je število službenih mest povečalo v 3 letih za 128.000 oseb. Od teh je kakih 60.000 iz drugih delov Jugoslavije.

Industrija, ki je bila pred leti osredotočena v glavnem na kakih 20 mest se je sedaj razširila na kakih 250 mest in vasi. V enem letu se pojavi na tržišču kakih 27.000 novih ali izboljšanih proizvodov. Okoli 600 tehničnih izumov je patentiranih v slovenski industriji vsako leto, kar je ena četrtnina izumov cele Jugoslavije.

Od leta 1971 do 1974 so zgradili 45.000 novih stanovanj.

Pred štirimi leti je na vsakih 909 prebivalcev Slovenije prišel en zdravnik, danes pride eden na vsakih 840.

(Iz Yugoslav Review)

VSEUČILIŠČE V MARIBORU

Slovenija je dobila sedaj svoje drugo univerzitetno mesto. Maribor, vsi vemo, je drugo največje mesto Slovenije, važen industrijski center s preko 130.000 prebivalcev.

Ob tej priliki so imeli v Mariboru primerno svečanost, na kateri je predsednik izvršnega sveta skupščine Slovenije ing. Andrej Marinc izročil prvemu rektorju mariborske univerze prof. Vladimirju Braciču insignije, ki obeležujejo odgovornost in dostojanstvo njegove pozicije. Rektor Zagrebskega vseučilišča prof. dr. Predrag Vranički pa je izročil predstavnikom novega

vseučilišča spomenico Skupnosti jugoslovanskih univerz.

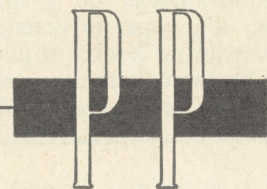
Prve visoke šole so pričele s poukom v Mariboru že leta 1961. Od takrat pa do danes se je usposobilo na njih preko 11.000 dijakov in preko 800 strokovnjakov šolanih na teh šolah sedaj dela po vsej Sloveniji.

Sporazum o ustanovitvi univerze v Mariboru so podpisali predstavniki Visoke ekonomsko-komercialne šole, Visoke šole za organizacijo dela, Visoke tehnične šole, Pedagoške akademije, Visoke pravne šole, Višje agronomske šole in Visokošolske znanstvene knjižnice.

Slovenska gimnazija v Celovcu odprta

V Celovcu so tudi uradno predali namenu novo poslopje slovenske gimnazije. Avstrijski minister za gradnje in tehniko Moser je simbolično predal velik pozlačen ključ nove šole ministru za pouk in umetnost Sinowatzu, le-ta pa je po krajšem nagovoru ravnatelju slovenske gimnazije v Celovcu dr. Pavletu Zaplatniku. Ta se je najprej zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali, da je slovenska gimnazija na Koroškem končno dobila novo streho nad glavo. Ob ustanovitvi leta 1957 se je na šolo vpisalo okrog sto dijakov, letos pa ima že osemnajst razredov in 436 dijakov.

Poslopje nove slovenske gimnazije v Celovcu je sodobno urejeno. Ima deset učilnic za nižjo gimnazijo ter 40 prostorov za višjo gimnazijo.

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE,
RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH,
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .
OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.

209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

DUŠNOPASTIRSKA SKRB ZA LOČENCE

Po sklepu švicarske, avstrijske, vzhodno in zahodnonemške sinode na nemškem jezikovnem področju ta čas precej široko razpravljajo o pogojih, kdaj bi smeli tisti kristjani, ki so se cerkveno poročili in po civilni ločitvi sklenili samo civilni zakon, prejeti zakramente. Zastopniki omenjenih sinod se bodo sestali v Zuerichu in sestavili okvirno listino o tem vprašanju. Ta naj bi bila temelj za poznejšo študijo, ki jo bodo škofijske konference poslane papežu Pavlu VI. Ta naj bi dokončno odločil o tej zadevi.

Avstrijska sinoda je lani takole izrazila svojo željo: "Avstrijska škofovska konferenca naj bi se zavzela, da bi verni ločenci, ki so se znova poročili, mogli pod določenimi pogoji prejeti zakramente". Škofije so tedaj izjavili, da so pripravljene v soglasju z drugimi škofovskimi konferencami glede tega vprašanja posredovati v Rimu. Hkrati pa so poudarili, da do novih odlokov veljajo dosedanja pravila, ki načelno izključujejo ločence, ki so se znova samo civilno poročili, od prejema zakramentov.

Ako hočete olepšati svoj dom, trgovino ali urad se obrnite na slovensko soboslikarsko in pleskarsko podjetje

DOMINO PAINTING

78 Porter Road, West Heidelberg

Tel.: 45-5303

Kvalitetno delo in zmerna cena.

Lastnik: Marijan Lauko.

TRŽAŠKI ŠKOF UPOKOJEN

Papež Pavel VI. je sprejel odstop tržaško-koprškega škofa msgr. Antona Santina, upravo tržaške škofije in župnij v Mačkovačah in Miljah za zaupal goriškemu nadškofu Petru Cocolinu. S tem se je verjetno končalo dolgoletno "sožitje" med dvema cerkvenopravnima enotama, ki se je začelo leta 1828 in tako pripravilo pot tistemu reševanju vprašanja, ki ustreza sedanjemu položaju ne le po cerkveni, temveč tudi po civilni in politični strani. V sporočilu italijanske tiskovne agencije je še rečeno: "Ta ukrep ne spreminja stanja ozemelj škofij Trst in Koper, ki sta sedaj zaupani apostolskima administratorjema . . . msgr. Dragutinu Nežiću, škofu iz Poreča in Pulja, ter msgr. Janezu Jenku", apostolskemu administratorju za Slovensko primorje.

Izbira administratorja za Trst, in to v osebi simpatičnega Petra Cocolina

(po ošetu Furlana, po materi Slovenca), kaže, da se je apostolski sedež kljub "začasni" rešitvi le odločil tako, da ni povsem spregledal želja in potreb na terenu.

Goriški nadškof in tržaški administrator Peter Cocolin je Slovencem zelo naklonjen. Ni le čovek, ki obvlada naš jezik, temveč tudi cerkveni predstojnik, ki zna čutiti z našim človekom v Italiji. Ne misli na politiko in politično igro, gre mu za rešitev človeka po njegovi telesni in duhovni plati. Je človek, ki gre med ljudi, v tovarne, torej, kjer so, in ne čaka, da bi se mu prihajali sami klanjat. Kot takšnega ga je že sprejel večji del našega zamejskega življa v Italiji, tudi tistega, ki ni veren.

(“Družina”)

Ljudje bodo dočakali daljšo življenjsko dobo

Ljudje, rojeni okrog leta 2000 v industrijsko razvitih državah, bodo povprečno živeli 75 do 80 let, povprečna življenjska doba v državah tretjega sveta v prihodnjem stoletju pa bo od 60 do 65 let. Tako predvidevajo demografi svetovne zdravstvene organizacije. Izboljšanje življenjskih pogojev, zlasti pa kvalitetnejša prehrana, napredek medicine, sistem izobrazbe, gradnja cest in drugih komunikacij so osnovni činitelji, ki bodo vplivali na podaljšanje povprečne človekove življenjske dobe v bodočnosti.

Danes znaša povprečna življenjska

doba v razvitih državah 71 let, velik napredek pa je bil dosežen tudi v državah v razvoju. Medtem ko je bila v obdobju 1935—1939 povprečna življenjska doba v teh državah 39 let, torej koliko kot v rimskem imperiju pred 20 stoletji, je leta 1970 znašala že 53 let.

Postanite član SDM

VAŠA EDINA SLOVENSKA
TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

IVAN GREGORICH

Vam nudi po izredno zmerni ceni polet iz

MELBOURNE naravnost v LJUBLJANO

Vse potrebno za obisk domovine ali drugih delov sveta ter srečno vrnitev

Vam lahko preskrbimo za kadar koli v letu...

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na naš po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

IVAN GREGORICH

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

(čez dan)

72 Smith Street
Collingwood, Vic., 3066
Tel. 419-1584 - 419-2163

(po urah)

1044 Doncaster Road,
East Doncaster, Vic., 3109
Tel. 842-1755

IZ ZDRAVNIKOVE TORBE GLAVOBOL

Mnogi ljudje se pritožujejo glede glavobola. Glavobol nastopa lahko samostojno brez organskih boleznih znakov, ali pa je znak resne bolezni. Večinoma je občasen, včasih je kroničen in se vrača preko mesecev in let. Glavobol se lahko pojavi kot splošna pojava pri akutni sistemski infekciji, pri lobanjskih tumorjih in infekcijah, poškodbah lobanje, pri rešnih zvišanih krvnega tlaka, pri znaževanju kisika v možganih, pri kroničnih ali akutnih boleznih oči, nosa, vratu, ušes. Glavobol je posebno hud, kadar se pojavi v napadu. V tem primeru zadene le polovico glave. Nujno je, da se bolnik posvetuje z zdravnikom. Ni prav, če človek z glavobolom brez odlašanja začne uporabljati tablete proti glavobolu. Najprej naj presodi, kaj bi lahko bilo vzrok za glavobol: ali je prejšnji večer predolgo čul, ali preveč alkohola ali nikotina, zaprtje, prehlad, zobna gniloba ali prva znamenja infekcijske bolezni. — Večkrat pomaga že, če se človek iztrebi, včasih kratek krepčilni spanec, še pogosteje pomaga sprehod na svežem zraku. Kadar spremlja glavobol vročina, naj gre človek v posteljo in ne uživa ničesar. Včasih olajšajo glavobol obkladki in zdravilo ni potrebno. Vendar so ti vzroki le veljavni za manjšino bolnikov z glavobolom, večina ostalih trpi zaradi MIGRENE.

MIGRENA

Pri migreni gre za enostranski ali obojestranski glavobol, ki se zvečina začne zgodaj zjutraj in traja nekaj ur, ali ves dan, redkeje nekaj dni. Pogosto ga spremljata slabost in bruhanje, zatem se glavobol običajno zboljša. Pojavlja se familiarno ali dedno, v katerikoli socialni, intelektualni ali ekonomski skupini. Simptomi napada so motnje vida, včasih notranji nemir, razdraženost, slaba volja in neprenašanje svetlobe. Napadi se razlikujejo po pogostnosti, trajanju, poteku in intenzivnosti. Pri napadu se pojavijo pobotost, otopelost in zvečana potreba po spanju. Če je glavobol trdovraten in zdravljenje neučinkovito, so potrebne preiskave, kot rentgensko slikanje glave in vratne hrbtne, EEG itd. Večinoma je potrebna klasična obdelava vsakega takega bolnika pri specialistu nevrologu.

Slovenski center v Elthamu
bo v doglednem času potreboval
STALNEGA PLAČANEGA

OSKRBNIKA

Če je kdo naših rojakov, ki bi mu tako mesto odgovarjalo naj se pogovori z odborniki ali pa se pismeno javi na naslov S.D.M.

ZA POD ZOB

KMEČKA PONEV

Za 4 osebe potrebujemo: 100 g prekajane slanine, 4 čebule, 500 g mladih bučk, 2 para hrenovk, 1 žličko paprike, osminko juhe iz kocke, 750 g kuhanega krompirja, 60 g masla ali margarine, sol, poper in peteršilj. Slanino narežemo na kocke in popečemo v ponvi. Dodamo narezano čebulo in bučke. Hrenovke narežemo in damo

v ponev. Potresemo s papriko, prelijemo z juho in dušimo 10 minut. Krompir narežemo na kocke in v drugi ponvi popečemo na maščobi, da je hrustljiv. Začinimo s soljo in poprom ter primešamo ostalim sestavinam. Potresemo s peteršiljem in ponudimo. Dober tek!

Vešča proti vetru piha

Kot sem že dejal je bil moj obisk v Sydneyu pri Jožetu Magu namenjen v glavnem, da mi razloži kaj več o inflaciji. Res sva govorila mnogo o tem zlu današnjih dni, toda tudi Joža z vso svojo trgovko iskušnostjo ne ve leka Pravi pa, da bi po njegovem inflacijo morali zdraviti psihiatri ne pa ekonomisti ali politiki, kajti po njegovem je inflacija bolezen možganov, ki onemogoči pravilno cenitev razmerja dohodkov in izdatkov. Z nekako temi primeri mi je hotel dokazati pravilnost njegove teorije:

Govoril je o kmetu, ki plačuje svoje delavce s prirodnimi pridelki namesto v denarju. Na primer: 200 krompirjev v vreči za 40 ur dela. Ko delavci zagrozijo, da je 200 krompirjev premalo je kmet v zadregi. Pa ne dolgo. Zbere same najmanjše krompirčke tako, da jih spravi v vrečo 250. Delavci so pomirjeni kmet zadovoljen vse dokler gospodinje ne spoznajo, da imajo sedaj manj krompirja v loncu, čeprav prejmejo več krompirjev v vreči. Delavci spet pričenjajo godrnjati in zahtevajo še večje število krompirjev za teden dela. Kmet jim zviša število krompirjev, a izbira še manjše. To je inflacija.

Ali pa: Mati ima številno družino. Vsak dan razdeli cel hleb kruha med otroke, vsakemu po en kos. Otroci rastejo in jim malu en kos ni dovolj. Kaj naj stori mati, amo en hleb kruha ima, da ga lahko razdeli. Razreže kruh na manjše kose in da vsakemu otroku po dva kosa. Zgleda več, a za pojesti je ravno toliko kot preje.

"Na kratko", pravi Jože, "kadar je veliko denarja, ki se lahko zasluži in s katerim se lahko le malo kupi: to je inflacija."

Pa sva prišla z Jožetom na to, kako se je tukaj v Avstraliji, v primeri z drugod, vedno lahko zaslužilo in Jože se je spomnil zgodnice in svojih prvih let na tem našem kontinentu.

"V taborišču v Avstriji sem spoznal rojaka, za katerega bi lahko rekli da je doma iz Butala. Ko sem odpotoval v Avstralijo me je prosil naj mu sporočim, kakšne so tu razmere, če se dobro zasluži in če je treba trdo delati. Po par mesecih sem mu pisal:

"Delati je treba, vendar če to primerjam z Evropo lahko rečem, da se denar kar na cesti pobira."

Čez kakih šest mesecev je bil moj Butalec že za menoj. Ladja je pristala v nedeljo in šel sem ga pričakati v pristanišče, da ga odpeljem domov na kosilo. Seveda takrat smo se še vozili z vlakom. Na kolodvoru, ko hočem kupiti vozni listek zagledam na tleh bankovec za pet funtov — takrat velik denar. Rečem mojemu prijatelju Butalcu:

"Poberi ga boš imel za začetek."

Ta pa me kar nekam užaljeno pogleda:

"Pa je ne misliš, da bom že prvi dan v Avstraliji pričel delati. Malo naj se le odpočijem. Povrh vsega je pa danes še nedelja."

Kot, da Butale niso v Sloveniji nego v Črni gori.

Ja nova zemlja, novi ljudje, čudnih dogodkov vse polno. Tako, da človek ne ve ali naj verjame svojim očem ali ne.

Še na zadnjih miljah — pardon, kilometrih — poti iz Sydneya v Melbourne sem doživel zgodnico, ki mi še danes požene rdečico v obraz.

Izbral sem pot čez gore, zadaj za Mt.

Buffalo; spet neskončne razdalje. Še celo avtomobile na cesti redko srečuješ. V taki samotni motoristi vedno radi pomagajo drug drugemu.

Sredi goščave na cesti, daleč pred menoj vidim stati avto. Okoli več redovnic, da se ustavim ako potrebujejo pomoč. Toda kaj vidim? V bencinski tank nalivajo vino. Rese. Tudi etiketa na polgalonski steklenici priča o tem.

Globoko presunjen od začudenja pravim: "Nikoli nisem dvomil v skromnost in pobožnost vašega stanu, da sta Vaše zaupanje in vera silno globoka. Da je bila na neki svatbi voda spremenjena v vino sem tudi slišal. Da pa naj se spremeni vino v bencin; to pa še ne. Zdi se mi, da je vaša vera tokrat malo pretirana."

Zasmejale so se prav iz srca in ena se je opogumila:

"Verujemo že, verujemo. Morda je tudi ta tekočina v steklenici bila nekoč vino. Toda, ko smo jo me napolnile smo bile uverjene, da je bencin."

Druga pa je dodala:

"Saj le steklenice nismo našle nobene druge kot te. Veste človek ne sme vsega soditi na prvi pogled, kajti mnogokrat se izkaže, da smo napak sodili."

Smeha ni bilo kraja in najpogumnejša se je spet oglasila:

"Dala Vam bom primer: Pilot in pridigar sta istočasno prišla pred nebeškega ključarja. Pilotu so se vrata v raj takoj odprla, medtem ko se je pri pridigarju nebeški vratar obotavljati in zmrdoval.

Pridigarju se je nekam zamalo zdelo:

"Ne vem čemu moram še čakati, saj po tem, da je pilot takoj odšel v raj sodim, da bi morala biti zame ta vrata na široko odprta; celo življenje sem posvetil dušnemu pastirstvu."

"Odločitev ni tako lahko kot ti sodiš" mu odgovori nebeški ključar, "kajti medtem ko si ti pridigaril so verniki spali, ko pa je pilot krmaril letalo so pa vsi potniki vedno molili."

Zdaj sem pa že en čas zopet v Melbourneu in kakšno presenečenje me je zateklo tu. Slovenske melodije na radiu. Kar na dveh. Kako lepo in domače zveni naša beseda iz radijskih zvočnikov. Včasih še bolj domače kot doma na slovenskem radiu. Vsaj tako mi je zatrjevala Franca, ko me je prejšnji večer peljala s šišta domov in sva iz radia v avtu slišala slovensko oddajo in sicer recept za filo v štrudl.

Pričel se je prepir. Jaz sem trdil, da je to v smislu kozmopolitanskega načina tukajšnjega življenja in, da ni namerno. Franca pa, da je nalašč tako po domače, da vsi razumejo:

"Štrudl, ne pa jabolčni zavitek, kot bi rekli v Vaši škricarski Ljubljani tako da bi se večina nas žensk spraševala potem, ali naj zavijejo štrudl v jabolke in kam naj nafilajo nadevek."

Moja ljubljanska domišljavost je bila globoko užaljena:

"Mi Ljubljančani vsaj poskušamo ohraniti naš jezik čist, čeprav se nam vedno ne posreči. Boljše, da me prenehaš štenkati in raje glej kako voziš po tej umazani gasi, pa šaltej skrinvajperje. Saj komaj vidiš, ko ti ves cajt drek na šajbo šprica in zraven te še avti s šajnverfarji čist blendajo."

Odgovorila je: "Govorimo slovensko, da bo naša špraha rajn."

Potem sva imela pa tihi teden.

Pepe Vešča.